

Zápis ze setkání Ornitologického klubu při Labských pískovcích (OK LP) dne 24. 2. 2018 v sídle Správy NP České Švýcarsko v Krásné Lípě

Přítomni (dle prezenční listiny): Benda, Šutera, Půlpán, Rubeš, Tomšíková, Chmelová, Lobotka Jan, Sojka, Šena, Neckář, manželé Jahodovi, Augst, Horyna, Bartoň, Ritschel, Malý, Wenischová, Boura, Svoboda

Hosté – Tomáš Salov (tlumočník), Věra Horynová, Lubomír Peške (přednášející)

Omluveni: Rajchl, Rybář, Mikolášková, Rohlík, Procházková, Kopecký, Doležálek, Lobotka Jiří, Suržinová, Nagel, Lumpe

9:45 - P. Benda tradičně zahájil setkání OK LP za zpěvu plyšového kosa černého, přítomné přivítal a vyzval, aby využili nabídky lahodného občerstvení, které připravila Věra Bendová a Správa NP (prostřenou tabuli doplnily ještě výtečné mini-větrníky paní Heleny Tomšíkové), dále poslal prezenční listinu a vyzval účastníky k aktualizaci svých kontaktů. P. Benda také upozornil na řadu publikací k nahlédnutí (básnická sbírka Ptačí řeči, Ptáci skalních měst Českého ráje, Ptáci v českém životě a kultuře aj.), dále na propagační materiály vydané Správou NP České Švýcarsko a Českou společností ornitologickou, které jsou k rozebrání (plakáty, zpravodaj České Švýcarsko, časopisy „Ptačí svět“ a „Zpravodaj OK LP“ aj.). Jako třesnička na dortu pak P. Benda ještě zarecitoval z nové poetické knihy Ptačí řeči od Radka Fridricha: „*Kja kji kjak lak lák, kja kji kjak lak lá. Kja kji kjak pták ták, kja kji kjak tak ták*“ ☺

P. Benda na úvod oficiálně uvítal nové členy OK LP: Helenu Tomšíkovou, Jiřího Rubeše, Kristýnu Chmelovou, Zdeňka Jahodu, a představil hosty a zároveň adepty na členství OK LP: Davida Bouru, člena stráže přírody CHKO Labské pískovce a pana Bartoně, učitele ZŠ Děčín, Březová ulice. Bylo také domluveno zrušení členství v OK LP panu Mourkovi, a to z důvodu jeho dlouholeté neaktivity. V současné době má OK LP 36 členů + 2 čekatele.

P. Benda poté poblahopřál Václavu Šenovi k velkému úspěchu, a to k prokázání hnízdění 2 párů luňáka hnědého na území Šluknovského výběžku a předal mu jako poděkování nůž s pouzdem (s logem NP ČŠ a CHKO LP), a poblahopřál také paní Ireně Wenischové k nálezům leucistické mutace sýkorky modřinky (výborně fotograficky zdokumentované) a předal jí malou pozornost v podobě výpravné knihy České Švýcarsko. Další vypsání odměna je na nález a prokázání hnízdění rákosníka proužkovaného (příp. dalších vzácných druhů), takže členové OK LP, hurá do toho! ☺

P. Benda zmínil letošní mapování ptáků a to pro druhy jako výr velký, sokol stěhovavý, čáp černý, kulíšek nejmenší, sýc rousný a samozřejmě také tradiční sčítání vodních ptáků. P. Benda také upozornil, že v roce 2017 bylo ukončeno Mapování hnízdního rozšíření ptáků v České republice a jakmile vyjde nový Atlas hnízdního rozšíření ptáků (2014 - 2017), zašle všem členům avízo. Naše zájmová oblast byla v rámci tohoto mapování špičkově zmapována.

AOPK ČR dostala grant v rámci projektu OPŽP, který má za cíl monitoring zájmových druhů ptáků, a to např. břehouše, čejku, bahňáky, dravce, chocholouše, sýčka, sovu pálenou, racky aj. Pokud by někdo měl o monitoring některých vybraných druhů ptáků zájem, nechť kontaktuje P. Bendu.

P. Benda představil aktuální číslo Zpravodaje OK LP, poděkoval všem přispěvatelům a zároveň vyzval všechny autory, aby při zasílání podkladů dalších čísel nevkládali fotografie přímo do textů, ale posílali je zvlášť.

P. Svoboda, který má na starosti správu fotografií, resp. fotogalerii OK LP, fungující na stránkách Správy NPČŠ (<http://www.npcs.cz/ornitologicky-klub>), uvedl, že v minulém roce dostal zprávu od fotobanky, že bylo vloženo rekordních 1300 fotografií. Jelikož takové množství fotek zpracovat není jednoduché, P. Svoboda vyzval členy, kteří chtějí na stránky vložit své fotografie, aby ke snímkům připojovali vždy své jméno, lokalitu, jméno či popis fotografovaného druhu a datum pozorování.

R. Neckář žádá členy OK LP, aby v případě pochůzky v PR Světlík sledovali vodní hladinu, a to zejména v jarních měsících. Důvodem ochrany této přírodní rezervace jsou jeřábi popelaví, kteří na Světlíku hnízdí a v souvislosti s rozbagrováním části mokřiny pod hrází (bylo zde povoleno dobudování systému pro odčerpávání vody na sjezdovku v Horním Podluží pro umělé zasněžování) by mohlo dojít právě ke snížení hladiny vody, a tedy k negativnímu ovlivnění jejich hnízdění. Pokud byste tedy zaznamenali, že by hladina vody byla příliš nízká, pečlivě situaci zdokumentujte a fotografie zašlete Pavlu Bendovi, který je R. Neckářovi přepošíle nebo přímo na Neckáře (roman.aiki@centrum.cz).

Pan Vondráček, který v loni oslavil 90tiny, je bohužel velmi vážně nemocen.

M. Půlpán a manželé Jahodovi - monitoring labutí bude nadále pokračovat. V letošním roce byla již ošetřována 1 labuť s háčkem v noze, 1 labuť s vlasem v zobáku a 1 labuť z Olešky (oteklý kloub z loňska - léčeno - vrácena do přírody - zase otok, opět odvezena do záchranné stanice, kde bylo zjištěno, že má našťipnutou kost - nasazena antibiotika, delší doba léčení, ale labuť dobře žere, takže rekonvalescence probíhá dobře). Na Olešce už nejsou problémy s vlasci a rybářskými háčky = vyčištění rybníka v roce 2017 přineslo své ovoce. Jinak v loni bylo na Olešce 6 mláďat labutí, o 2 mláďata jsme asi přišli. Obecně řečeno: labutí ubývá (nicméně mohlo by se jednat jen o meziroční výkyvy). Tragičtější situace je u čápa bílého, jeho stavy jsou čím dál nižší = v r. 2017 pouze jeden hnízdící pár v okrese Děčín (obec Veselé).

Problematika Zámeckého rybníka - vyčištění od vlasců a háčků, rybník je pravidelně kontrolován zejména paní H. Tomšíkovou a zpravodajem ochrany přírody Davidem Bourou. Od listopadu vysledováno krmení nadměrnými dávkami pečiva, od vánoc se k tomu přidaly i další nezdravé pochutiny jako cukroví, perníčky, chlebičky se salátem apod. Lidé si z vodního ptactva udělali popelnice na biologický odpad. Stejný problém je i v Ústí na Střekově, kde D. Boura také provádí pravidelné kontroly a situaci dokumentuje (fotky z krmení ptactva lidmi jsou opravdu alarmující). Správa se snaží podnikat kroky k osvětě lidí „Čím krmit a nekrmit vodní ptáky“ (byly vytvořeny menší provizorní tabule o vhodném krmení vodního ptactva). Situace se pomalu zlepšuje a místo haldy nevyživného pečiva občas ptákům přistanou na břehu i kousky ledového salátu. K akci revitalizace Zámeckého rybníka - kromě informační tabule s fotografiemi ptáků (jaké druhy mohou lidé na rybníku pozorovat) a o historii Zámeckého rybníka je ještě v procesu schválení jedna informační tabule, věnující se pouze Výživě vodních ptáků + hnízdní ostrůvek pro ptáky bude! ☺

V. Šena doporučuje nový dokumentární film o české přírodě „Planeta Česko“, který jde v březnu do kin (pro Děčínáky = v kině Sněžník je premiéra 29. března od 17:30 hod).

Doporučení: skvělý dokument o Labských pískovcích a Českém Švýcarsku z cyklu Krajinou domova II - „Evropská Arizona“ (ke zhlédnutí zde: <http://www.ceskatelevize.cz/>).

Husice nilská - šíří se (Zámecký rybník v Děčíně, Šluknov). Je to agresivní pták pocházející z Afriky. Všimněte si prosím interakce s dalšími ptáky a svá pozorování a dokumentaci zasílejte P. Bendovi.

Jak na lelky? Ozývají se jen za velmi teplé noci, kolem 20°C (když je zima, tak není slyšet ani hlásek).

P. Benda informoval přítomné o malém posunu v projektu připravované reintrodukce jeřábka lesního do Národního parku České Švýcarsko. Největším problémem bylo, kde získat vlastní jeřábky, neboť reintrodukce jedinců pocházejících z odchoven nejsou příliš úspěšné. Bude tedy třeba pokusit se o odchyt jeřábků ve volné přírodě. Byl zkontaktován člověk ze Slovenska, který by odchyt jeřábků mohl zajistit, nicméně se musí pořešit další formality. Pomalu, ale jistě se tedy ubíráme správným směrem - kontaktní člověk je velká výhra!

P. Benda dále informoval o posunu v záměru reintrodukce tetřeva hlušce do Českosaského Švýcarska. V případě tohoto druhu není možné odchyťovat jedince z volné přírody. Naštěstí však existují odchovny produkující jedince, kteří jsou, díky podávání kvalitní potravy, schopni adaptovat se po vypuštění na přirozené prostředí. V loňském roce byl navázán kontakt s odchovnou Lesů ČR v Beskydech a předběžně byla domluvena spolupráce na tomto projektu. V současnosti je situace taková, že mláďat z odchovny v Beskydech je příliš málo. V Polsku sice existuje špičková odchovna tetřevů, ale s největší pravděpodobností je mají pouze pro své účely.

V. Sojka povyprávěl příběh sokolí samice Růženky ze skalní oblasti Růžové zahrady. Samice poslední 3 roky nevyvedla mladé - seděla vždy na zřejmě neoplozených vejcích (špatný samec). V roce 2017 se ale situace změnila, na místě se objevil jiný samec (dostal jméno Eliáš), a páru se podařilo vyvést 4 mláďata. Samice vypadá, že je již dost stará, má také z jedné strany rozlámaný zobák (může se jednat buď o přirozenou deformitu, nebo by také mohlo jít o samici ze zajetí - zobák mohla mít rozlámaný od kroužků).

Host Lubomír Peške si pro členy OK připravil velmi zajímavou přednášku, pojednávající především o sledování migračních cest různých ptáků za využití moderních prostředků telemetrie a také jejich ochranu.

V. Sojka zakončil setkání krátkou prezentací „Ohlédnutí se za rokem 2017“, a to v podobě úžasných fotografií čápů černých a sokolů stěhovavých.

Následovala volná diskuse přítomných a ukončení jednání.

Zapsala: Kristýna Chmelová